

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____
Chișinău

cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030

În temeiul art. 5 alin. (1) pct. 2), art. 21 alin. (2) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 401-403, art. 695), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (se anexează);
2. Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă, include informația cu privire la implementarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030, în raportul anual privind activitatea desfășurată a acestuia.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul energiei

Dorin JUNGHIETU

**Ministrul infrastructurii și
dezvoltării regionale**

Vladimir BOLEA

Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030

Introducere

1. Reducerea consumului de energie și utilizarea energiei din surse regenerabile reprezintă măsuri importante pentru a diminua emisiile de gaze cu efect de seră, având în vedere obiectivele ambițioase stabilite în documentele de politici naționale privind clima și energia, precum și angajamentele asumate de Republica Moldova în contextul Acordului de la Paris și în calitate de Parte Contractantă a Tratatului Comunității Energetice.

2. În conformitate cu obligațiile stabilite în Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, în calitate de Parte la Acordul de la Paris, Republica Moldova și-a asumat angajamentul privind reducerea necondiționată a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 70% până în 2030, față de nivelul din anul 1990. Concomitent, în calitate de Parte Contractantă a Tratatului Comunității Energetice, Republica Moldova și-a asumat angajamentul privind reducerea emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 68,6% până în 2030, față de nivelul din anul 1990.

3. O măsură cheie pentru atingerea acestor obiective este îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor, deoarece aproximativ 50% din consumul final de energie în Republica Moldova și respectiv cca 17¹% din emisiile de gaze cu efect de seră se datorează sectorului rezidențial. Totodată, fondul de clădiri în continuare se extinde în dimensiune, iar consumul de energie și emisiile de gaze cu efect de seră în sectorul clădirilor vor crește în absența unor politici și măsuri eficiente de promovare a îmbunătățirii eficienței energetice și valorificării surselor regenerabile de energie în acest sector.

4. Prin urmare, abordarea eficienței energetice a clădirilor rămâne crucială pentru a realiza obiectivele politicii energetice și climatice și pentru a asigura securitatea energetică a țării.

5. Datorită rolului important ce revine sectorului clădirilor în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în cadrul Programului de dezvoltare cu emisii reduse al Republicii Moldova până în anul 2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 659/2023, este stabilit obiectivul ambițios privind reducerea necondiționată cu 74%, până în anul 2030, a emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din sectorul clădirilor și reducerea condiționată de gaze cu efect de seră până la 77% comparativ cu anul 1990 (pct. 38, Obiectivul specific 3). Combinând eficiența energetică sporită cu utilizarea energiei din surse regenerabile, clădirile cu consum de

¹ Conform pct. 17, tabelul 2 din programul de dezvoltare cu emisii reduse al Republicii Moldova până în anul 2030 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 659/2023

energie aproape egal cu zero (în continuare – clădiri NZEB) joacă un rol cheie în această direcție.

6. În conformitate cu art. 21 alin. (1) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, toate clădirile noi trebuie să fie clădiri NZEB. Crearea condițiilor necesare pentru punerea în aplicare a acestei prevederi legale necesită dezvoltarea și implementarea unui set de politici și măsuri la nivel național. În acest sens, Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 descrie măsurile și instrumentele financiare ce urmează a fi implementate pentru promovarea atât a construcției de clădiri noi NZEB, cât și a transformării clădirilor existente în clădiri NZEB.

Capitolul I **Dispoziții generale**

Secțiunea 1

Prezentarea generală a fondului de clădiri existente

7. Conform datelor statistice precum și în baza informației colectate de la Agenția Servicii Publice privind caracteristica fondului de clădiri existente (tabelul 1), în anul 2022 cca 87% din clădiri din țară constituiau clădirile rezidențiale.

Tabelul 1. Caracteristica fondului de clădiri existente Categoria de clădiri	Suprafața totală încălzită, mii m²	Ponderea categoriilor de clădiri în suprafața totală, %
Case individuale (clădiri unifamiliale de diferite tipuri: case individuale, townhouse, duplex)	66 228,27	63.6
Blocuri locative	24 239,29	23.3
Clădiri de birouri	1 791,74	1.7
Clădiri ale instituțiilor de învățământ	2 640,99	2.5
Clădiri ale instituțiilor medicale	1 285.63	1.2
Hoteluri	816.34	0.8
Restaurante, cafenele	2 565,61	2.5
Clădiri cu destinație sportivă	91,56	0.1
Clădiri pentru servicii de comerț cu ridicata și cu amănuntul	4 189,38	4.0
Clădiri cu destinație mixtă	241,03	0.2
TOTAL	104 089,84	100

8. Structura fondului locativ după anul de construcție este prezentată în figura 1, care, conform Publicației Biroului Național de Statistică „Consumul de energie în gospodăriile casnice”, ediția 2022², se constată că fondul locativ în Republica Moldova este foarte învechit – ponderea locuințelor cu anul de construcție până în 1990 constituind 75,0% din totalul locuințelor.

² https://statistica.gov.md/ro/consumul-de-energie-in-gospodariile-casnice-editia-2016-9668_3753.html

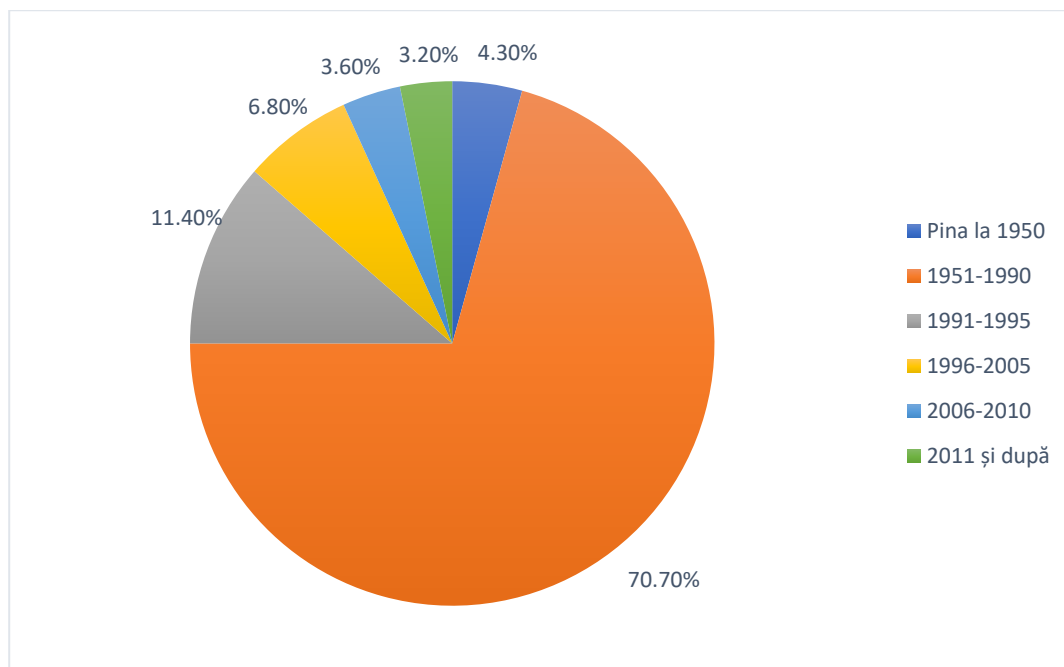

Figura 1. Structura fondului locativ după anul de construcție

9. Concomitent, conform estimărilor analitice mai mult de 79% de clădiri din Republica Moldova au fost construite înainte de anii 1990, când normativele în construcții privind protecția termică a clădirilor erau foarte limitate și cca 97% înainte de 2016, când a fost aprobat primul normativ în construcții ce stabilea cerințe specifice privind performanța energetică a clădirilor – NCM M.01.01:2016 ”Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor”.

10. Estimativ, în ultimii ani doar 3,2 % de clădiri noi în raport cu fondul imobiliar existent, au fost construite conform noilor cerințe de performanță energetică a clădirilor, stabilite în documentul normativ în construcții NCM M.01.01:2016. Corespunzător, cel mai mare potențial de economisire a energiei și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră revine clădirilor construite înaintea aprobării documentului normativ în construcții NCM M.01.01:2016 (aproape 97% de clădiri).

Secțiunea a 2-a

Evoluția cerințelor privind performanța energetică a clădirilor

11. Performanță energetică a unei clădiri înseamnă cantitatea de energie necesară pentru utilizarea clădirii în condiții normale (standard), care presupune energia utilizată pentru încălzire, răcire, ventilare, prepararea apei calde menajere și iluminat.

12. Cerințele de performanță energetică a clădirilor se referă atât la clădire în general, exprimând cantitatea maximă de energie necesară, cât și la elementele clădirii (anvelopa clădirii și sistemele tehnice), reprezentând caracteristicile tehnice minime ale acestora.

13. Deoarece cerințele de performanță energetică globală a clădirilor (exprimate prin cantitatea maximă de energie) au început să fie aplicabile relativ recent – din anul

2016, pentru a demonstra evoluția performanței energetice a clădirilor în timp poate fi utilizată evoluția caracteristicilor termotehnice ale elementelor anvelopei clădirilor.

14. Până în prezent, evoluția cerințelor de performanță energetică în principal poate fi atribuită inițiativelor de răspuns la crizele energetice și creșterea prețurilor la resursele energetice, îngrijorările privind poluarea mediului înconjurător și influența consumului sporit de resurse energetice fosile asupra schimbărilor climatice, diverși factori economici care influențează veniturile și cheltuielile populației, o atenție sporită asupra sănătății și confortului utilizatorilor clădirilor, fiind susținută și de dezvoltarea și sporirea accesibilității tehnologiilor și materialelor noi.

15. La nivel național, în perioada anilor 1960 – 2016 cerințele tehnice care aveau impact asupra performanței energetice a clădirilor erau limitate preponderent la cerințele privind rezistența termică a elementelor anvelopei clădirii, fiind determinate în marea parte de normele sanitare pentru climatul interior din clădiri.

16. În tabelul 2 și figura 2 este prezentată evoluția cerințelor la nivel național privind coeficientul maxim de transfer de căldură (valoarea U) pentru unele elemente ale anvelopei clădirii.

Tabelul 2. Evoluția cerințelor la nivel național privind coeficientul maxim de transfer de căldură (valoarea U) pentru unele elemente ale anvelopei clădirii

Elementul anvelopei clădirii	Valoarea U, W/(m ² ·K) ¹						
	1958 ²	1962 ³	1971 ⁴	1979 ⁵	1999 ⁶	2006 ⁷	2016 ⁸
Pereți exteriori	1,45	1,45	1,45	1,45	0,38	0,40	0,32
Ferestre	—	3,23	2,91	2,56	2,38	2,56	1,50

Note:

1 – normativele în construcții până în 2016 stabileau cerințele privind rezistența termică (R) a elementelor anvelopei clădirii. În tabel sunt prezentate valorile U determinate prin calcul ca valoarea inversată a rezistenței termice ($U = 1/R$). În scopul simplificării, în acest tabel sunt prezentate doar cerințele aplicabile blocurilor de locuit;

2 – conform normativului în construcții ”глава II-В.3 СНиП ”Строительная теплотехника” издание 1958 г.”;

3 – conform normativelor în construcții СНиП II-А.7-62 ”Строительная теплотехника” și СНиП II-В.6-62 ”Ограждающие конструкции”;

4 – conform normativului în construcții СНиП II-А.7-71 ”Строительная теплотехника”;

5 – conform normativului în construcții СНиП II-3-79 ”Строительная теплотехника”;

6 – conform normativului în construcții NCM G.04.02-99 ”Instalații termice, de ventilare și condiționare a aerului. Termotehnica construcțiilor”;

7 – conform normativului în construcții NCM E.04.01-2006 ”Protecția termică a clădirilor”;

8 – conform normativului în construcții NCM M.01.01-2016 ”Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor”.

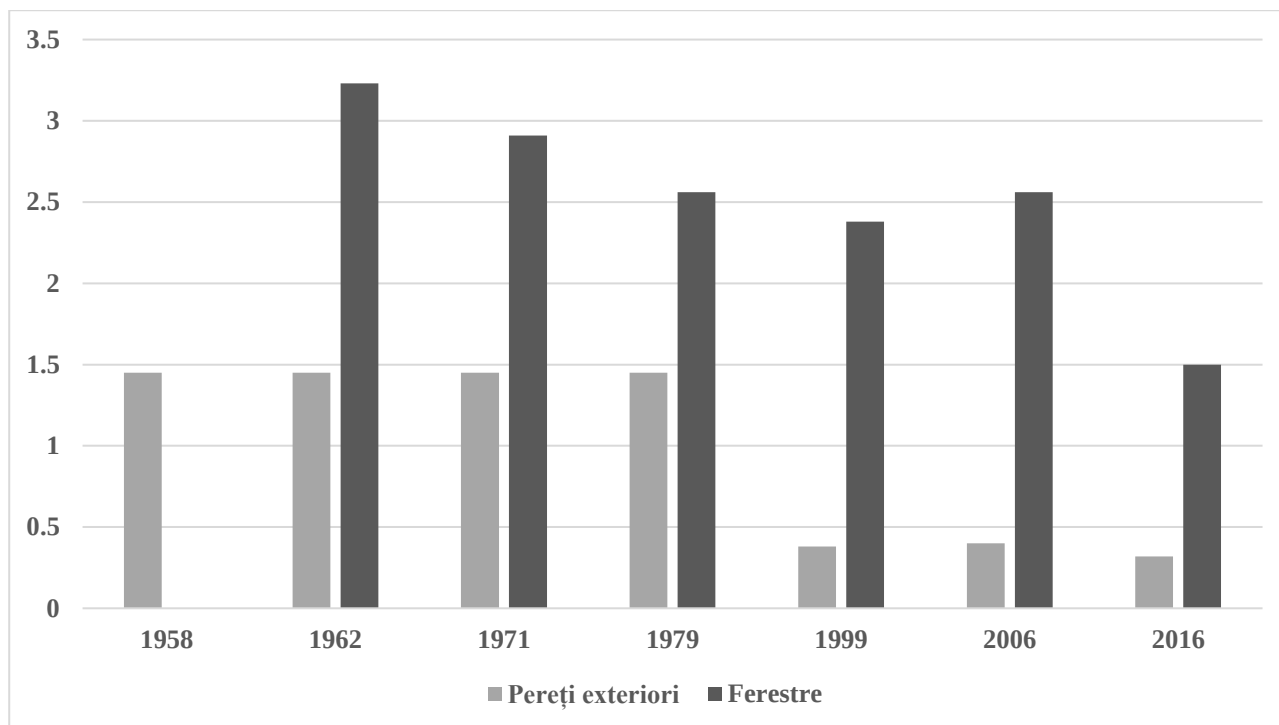

Figura 2. Evoluția cerințelor privind coeficientul maxim de transfer de căldură (valoarea U) pentru unele elemente ale anvelopei clădirii

17. În perioada anilor 1958-1999 cerințele privind rezistența termică a pereților nu au evoluat, iar cerințele privind rezistența termică a ferestrelor au devenit mai exigente cu cca 25%.

18. În anul 1999 a fost elaborat și aprobat documentul normativ în construcții NCM G.04.02-99 "Instalații termice, de ventilare și condiționare a aerului. Termotehnica construcțiilor", prin care au fost stabilite cerințele mult mai exigente privind valoarea U a pereților exteriori – de 3,8 ori mai exigente decât au fost până la aprobarea documentului normativ.

19. În 2014 a fost adoptată Legea nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, prin care a fost transpusă Directiva nr. 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor. Această lege a stabilit baza pentru implementarea pentru prima dată în Republica Moldova a cerințelor de performanță energetică a clădirilor. Astfel, în anul 2016 a fost aprobat documentul normativ în construcții NCM M.01.01:2016 "Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor", prin care pe lângă cerințele minime privind caracteristicile termotehnice ale anvelopei clădirii au fost stabilite cerințele privind cantitatea maximă de energie primară necesară pentru încălzire și prepararea apei calde menajere în diferite categorii de clădiri.

Capitolul II

Definiția detaliată a clădirilor NZEB

20. În conformitate cu art. 4 din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, clădirea NZEB reprezintă o clădire cu o performanță energetică

foarte ridicată, obținută, în principal, prin protecția termică înaltă a clădirii și prin acoperirea necesarului de energie, într-o foarte mare măsură, cu energie din surse regenerabile, inclusiv produsă la fața locului sau în apropiere.

21. Pentru punerea în aplicare a conceptului privind clădirile NZEB, a fost elaborat Studiul de fezabilitate privind nivelurile de cost optim ale cerințelor de performanță energetică pentru clădiri și elemente de construcție. Acest studiu stabilește cerințele minime de performanță energetică a clădirilor (inclusiv a clădirilor NZEB), care corespund nivelului optim din punctul de vedere al costurilor³ și sunt implementate prin documentul normativ NCM M. 01.01 Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor.”.

22. Cerințele minime de performanță energetică a clădirilor NZEB vizează:

22.1. Performanță energetică globală a clădirilor și se referă la cantitatea maximă de energie primară (exprimată în kWh/(m² × an)) necesară pentru încălzire, prepararea apei calde menajere, ventilarea și răcirea aerului, iluminat;

22.2. Caracteristicile termotehnice ale anvelopei clădirilor;

22.3. Performanța sistemelor tehnice ale clădirilor.

23. Cu toate că necesarul de energie a clădirilor NZEB trebuie să fie acoperit, într-o măsură foarte mare, cu energie din surse regenerabile, cerințele privind quantumul minim de energie provenit din surse regenerabile nu sunt stabilite expres, dar sunt luate în considerare în mod indirect în cadrul cerințelor minime de performanță energetică globală a clădirilor NZEB. Astfel, atingerea nivelului minim stabilit de performanță energetică a clădirilor NZEB este posibilă doar prin utilizarea energiei din surse regenerabile. Această abordare oferă flexibilitate arhitecților, proiectanților și inginerilor să aleagă soluțiile tehnice corespunzătoare (caracteristicile termotehnice ale anvelopei clădirilor, tipul și performanța sistemelor tehnice, tipul și cantitatea energiei din surse regenerabile ce va fi utilizată etc.), astfel încât să fie respectate cerințele minime de performanță energetică a clădirilor NZEB.

24. Conform prevederilor art. 19 din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, atunci când clădirile sunt supuse unei renovări majore, performanța energetică a clădirii sau a părții renovate a acesteia trebuie să fie îmbunătățită pentru a îndeplini cerințele minime de performanță energetică pentru clădirile noi, în măsura în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic, funcțional și economic. Aceste cerințe se aplică clădirii sau unității de clădire renovate în ansamblu. În plus, cerințele sunt aplicate elementelor clădirii renovate. Astfel, cerințele minime pentru elementele clădirilor sunt aceleași pentru clădirile noi și clădirile existente, deoarece nu există niciun motiv pentru renovarea sub nivelul optim a anvelopei clădirii, având în vedere durata de viață lungă a elementelor anvelopei clădirii.

³ Nivelul optim din punct de vedere al costurilor al cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor a fost determinat în cadrul Studiului de fezabilitate privind nivelurile optime din punctul de vedere al costurilor ale cerințelor de performanță energetică pentru clădiri și elemente de clădire (poate fi solicitat de la Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă). Studiul dat a fost elaborat în conformitate cu Orientările privind Regulamentul delegat (UE) nr. 244/2012 al Comisiei din 16 ianuarie 2012 de completare a Directivei 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind performanța energetică a clădirilor prin stabilirea unui cadru metodologic comparativ de calcul al nivelurilor optime, din punctul de vedere al costurilor, ale cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor și a elementelor acestora (2012/C 115/01).

25. În conformitate cu standardele europene relevante, adoptate în calitate de standarde naționale, ca indicator global al performanței energetice a clădirilor NZEB a fost utilizat indicatorul ”energie primară neregenerabilă”.

26. Cerințele minime de performanță energetică pentru elementele anvelopei clădirilor NZEB, sunt stabilite în cadrul documentului normativ în construcții NCM M. 01.01 Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor, conform informațiilor din tabelul 3.

Tabelul 3. Cerințe minime de performanță energetică pentru elementele anvelopei clădirilor NZEB

Element al anvelopei clădirii	Coeficientul maxim de transfer de căldură (valoarea U) ¹ , $W/(m^2 \times K)$
Perete exterior (sau acoperiș cu o pantă $> 45^\circ$)	0.25
Acoperiș plat (sau acoperiș cu o pantă $\leq 45^\circ$)	0.20
Planșeu sub mansarda neîncălzită (planșeul de pod)	0.25
Planșeu în contact cu aerul exterior (deasupra pasajelor etc.)	0.20
Planșeu în contact cu spațiul neîncălzit (subsol)	0.32
Ferestre în peretele exterior sau în acoperiș și ușile de intrare care dau spre încăperea cu afare permanentă a oamenilor (uși de balcon etc.)	1.4
Ușa către alte spații interioare: - fără tambur - cu tambur	2.2
Fațadă vitrată (perete cortină)	2.0
Note:	
1 - Cerințele minime sunt identice pentru clădirile noi și pentru unitățile noi ale clădirilor existente	

27. Cerințele minime privind performanța energetică globală a clădirilor NZEB, sunt stabilite în cadrul normativului în construcții NCM M. 01.01 Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor, conform informațiilor din tabelul 4.

Tabelul 4. Cerințe minime de performanță energetică globală a clădirilor NZEB

Categoria clădirii	Valoarea maximă a energiei primare neregenerabilă, EP_{nren} ¹ , kWh/(m ² ×an)
Case individuale (clădiri unifamiliale de diferite tipuri: case individuale, townhouse, duplex)	173
Blocuri locative	97
Clădiri de birouri	102
Clădiri ale instituțiilor de învățământ	82
Clădiri ale instituțiilor medicale	227
Hoteluri	135
Restaurante, cafenele	211
Clădiri cu destinație sportivă	297
Clădiri pentru servicii de comerț cu ridicata și cu amănuntul	157
Note:	

1 - Indicatorul dat cuprinde energia necesară pentru încălzire, prepararea apei calde menajere, ventilarea și aer condiționat, iluminat

28. Cantitățile de energie din surse regenerabile luate în considerare la stabilirea nivelului optim din punctul de vedere al costurilor de implementare a cerințelor minime de performanță energetică globală a clădirilor NZEB sunt prezentate în tabelul 5.

Tabelul 5. Cantitățile de energie din surse regenerabile luate în considerare la stabilirea nivelului optim din punctul de vedere al costurilor al cerințelor minime de performanță energetică globală a clădirilor NZEB

Categoria clădirii	Tipul de energie din surse regenerabile (tehnologia utilizată)	Ponderea energiei regenerabile în consumul total de energie primară pentru clădirile NZEB ¹ , %
Case individuale (clădiri unifamiliale de diferite tipuri: case individuale, townhouse, duplex)	Pompă de căldură pentru încălzire, răcire și prepararea apei calde menajere; Ventilare cu recuperare; Colectoare solare Instalație fotovoltaică; Baterii de stocare a energiei electrice.	31.2% – 32.5%
Blocuri locative	Pompe de căldură pentru încălzire și răcire; Instalație fotovoltaică; Baterii de stocare a energiei electrice.	37.5% – 39.2%
Clădiri de birouri	Pompe de căldură pentru încălzire și răcire; Ventilare cu recuperare; Instalație fotovoltaică; Baterii de stocare a energiei electrice.	18.2% – 45%
Clădiri ale instituțiilor de învățământ	Pompă de căldură pentru încălzire și răcire; Ventilare cu recuperare; Colectoare solare p/u prepararea apei calde menajere; Instalație fotovoltaică; Baterii de stocare a energiei electrice.	34.7% – 43.9%
Clădiri ale instituțiilor medicale	Pompe de căldură pentru încălzire și răcire; Ventilare cu recuperare; Colectoare solare Instalație fotovoltaică; Baterii de stocare a energiei electrice.	14.5% – 28.8%

Hoteluri	Pompe de căldură pentru încălzire și răcire; Ventilare cu recuperare; Colectoare solare; Instalație fotovoltaică; Baterii de stocare a energiei electrice.	13.9% – 17.7%
Restaurante, cafenele	Pompe de căldură pentru încălzire și răcire; Ventilare cu recuperare; Colectoare solare; Instalație fotovoltaică; Baterii de stocare a energiei electrice.	24.1% – 39%
Clădiri cu destinație sportivă	Pompe de căldură pentru încălzire și răcire; Ventilare cu recuperare; Colectoare solare; Instalație fotovoltaică; Baterii de stocare a energiei electrice.	24.7% – 26.1%
Clădiri pentru servicii de comerț cu ridicata și cu amănuntul	Pompe de căldură pentru încălzire și răcire; Ventilare cu recuperare; Instalație fotovoltaică; Baterii de stocare a energiei electrice.	20.6% – 41.3%
Note: 1 - Conform metodologiei, energia din surse regenerabile luată în considerare la stabilirea cerințelor minime de performanță energetică a clădirilor este utilizată doar pentru acoperirea necesarului de energie a clădirilor și nu este preconizat livrarea acestuia în rețea, așadar prevederile Hotărârii Guvernului nr. 401/2021 ”Cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, a cotelor maxime și a categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile valabile până la data de 31 decembrie 2025” nu sunt aplicabile în cazul dat. Totodată, datele privind ponderea energiei regenerabile în consumul total de energie primară pentru clădirile NZEB poartă caracter informativ și nu reprezintă o cerință obligatorie.		

29. La determinarea indicatorului ”energie primară neregenerabilă” (în calitate de cerință minimă de performanță energetică globală a clădirilor NZEB) au fost utilizați factorii de energie primară recomandați în standardul SM EN ISO 52000-1:2018 ”Performanța energetică a clădirilor. Evaluarea de ansamblu a PEC. Partea 1: Cadru general și metode”. Acești factori de energie primară sunt prezentați în tabelul 6.

Tabelul 6. Factorii de energie primară utilizați la determinarea cerințelor minime de performanță energetică globală a clădirilor NZEB

Agent energetic	f_{Pren}^1 , kWh/kWh	f_{Pren}^2 , kWh/kWh	f_{Ptot}^3 , kWh/kWh	f_{CO2}^4 , gCO ₂ /kWh
Energie electrică	2.300	0.200	2.500	420
Gaz natural	1.100	0.000	1.100	220
Păcură ușoară	1.100	0.000	1.100	290
Lemn	0.200	1.000	1.200	40

Energie electrică fotovoltaică	0.000	1.000	1.000	0
Energie termică solară	0.000	1.000	1.000	0
Energie termică din mediu înconjurător	0.000	1.000	1.000	0
Încalzire centralizată	1.300	0.000	1.300	260
Cărbune	1.400	0.000	1.400	433

Note:

1 - $f_{p_{nren}}$ - factor de conversie pentru energia primară neregenerabilă;

2 - $f_{p_{ren}}$ - factor de conversie pentru energia primară regenerabilă;

3 - $f_{p_{tot}}$ - factor de conversie pentru energia primară totală;

4 - f_{CO_2} – factorul de conversie a energiei primare în emisii echivalente de CO₂.

Capitolul III

Politicile și măsurile pentru promovarea clădirilor NZEB

Secțiunea 1

Promovarea construcției clădirilor noi NZEB

30. Promovarea construcției clădirilor noi NZEB se asigură, în principal, prin stabilirea cerințelor de performanță energetică corespunzătoare în documentele normative în construcții și prin alte măsuri, precum ar fi stimulentele economice, creșterea capacităților și competențelor tehnice, activități de comunicare și promovare a clădirilor NZEB.

31. Principalele măsuri planificate pentru a fi implementate până în anul 2030 și care urmăresc promovarea construcției clădirilor noi NZEB sunt prezentate în Anexă.

Secțiunea 2

Promovarea transformării clădirilor existente în clădiri NZEB

32. Promovarea transformării clădirilor existente în clădiri NZEB se realizează printr-un ansamblu de măsuri care vizează asigurarea resurselor financiare necesare, aplicarea stimulentele economice, implementarea proiectelor de renovare majoră a clădirilor existente și transformarea acestora în clădiri NZEB.

33. În cadrul programelor de finanțare a măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie pentru sectorul rezidențial se preconizează ca cel puțin 10% din valoarea programelor de finanțare să fie direcționată pentru transformarea clădirilor existente, în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero.

34. Rolul de lider în transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB revine sectorului clădirilor publice. Pentru demonstrarea acestui rol în cadrul programelor de finanțare a măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie pentru clădirile din sectorul public se preconizează ca cel puțin 10% din valoarea programelor de finanțare să fie direcționată pentru transformarea clădirilor existente, în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero;

35. Actualmente, Guvernul Republicii Moldova implementează mai multe programe și proiecte care au drept scop creșterea eficienței energetice a clădirilor existente, iar în funcție de complexitatea și fezabilitatea măsurilor propuse urmăresc transformarea clădirilor renovate în clădiri NZEB, și anume:

35.1. Programul cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate pentru anii 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 163/2024, și care prevede îmbunătățirea eficienței energetice a 10 clădiri publice cu o suprafață totală de 239 159 m², precum și asigurarea obținerii clasei de performanță energetică „B” sau superioară pentru toate clădirile publice supuse renovării majore în cadrul programului;

35.2. Programul de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 251/2024, și care are drept scop crearea instrumentelor financiare sub formă de grant și alocații, în calitate de stimulente financiare acordate beneficiarilor pentru cofinanțarea proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie în cadrul clădirilor rezidențiale. Programul prevede asigurarea renovării unei suprafețe încălzite de cel puțin 373 mii m² în blocurile locative și cel puțin 134 mii m² în casele individuale;

35.3. Programul național de dezvoltare locală „Satul European” pentru anii 2024 – 2028, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 216/2024, și care prevede realizare a **250 de proiecte** privind construcția sau renovarea clădirilor publice, inclusiv în scopul creșterii eficienței energetice (măsurile 2.1, 2.3 și 2.4 din Program), precum și 20 de proiecte privind instalarea sistemelor de producere și furnizare a energiei prin valorificarea surselor regenerabile de energie (măsura 2.2 din Program);

35.4. În prezent, Guvernul Republicii Moldova implementează și programe de dezvoltare regională care vizează creșterea eficienței energetice a clădirilor publice existente. Aceste programe sunt finanțate prin intermediul Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL), în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală;

35.5. Proiectul „Eficiența Energetică în Republica Moldova” pentru perioada 2022 – 2027, finanțat din contul împrumutului acordat de Banca Europeană de Investiții (BEI), Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și împrumutul nerambursabil din partea Platformei de Investiții pentru Vecinătate a Comisiei Europene (NIP) și Fondului fiduciar de asistență tehnică pentru țările Parteneriatului Estic (EPTATF), precum și din contul mijloacelor bugetare. Acest proiect prevede îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor instituțiilor guvernamentale spitalicești, instituțiilor administrației publice locale (APL) și instituțiilor de învățământ (general, profesional tehnic și superior). În cadrul acestui proiect vor fi renovate 10 instituții medicale din Republica Moldova (9 în mun. Chișinău și 1 în mun. Bălți);

35.6. Proiectul ”Modernizarea și eficiența energetică a 11 clădiri din cadrul sistemului de sănătate” pentru perioada 2022-2027, finanțat din contul împrumutului oferit de Corporația Financiară Nordică de Mediu (NEFCO), grantului acordat prin intermediul Parteneriatului pentru Eficiență Energetică și Mediu din Europa de Est

(E5P), la care Uniunea Europeană și Suedia sunt cei mai mari contribuitori, precum și din contul contribuției proprii din partea autorităților publice locale;

35.7. Proiectul „Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova (STEEM)”, finanțat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Obiectivul principal al proiectului este îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile publice și rezidențiale din Republica Moldova, precum și modernizarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termică din municipiul Chișinău. Proiectul prevede renovarea energetică a 46 de școli din toată țara, precum și îmbunătățirea eficienței energetice a sistemului de alimentare cu energie termică în clădirile publice din mun. Chișinău, inclusiv în 11 școli, prin instalarea a aproximativ 350 de puncte termice individuale și reconfigurarea rețelei de alimentare cu energie termică din sistemul centralizat.

35.8. Proiectul „Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPIREE)”, finanțat de Agenția Franceză pentru Dezvoltare (AFD) și Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), care prevede implementarea măsurilor de eficiență energetică în 16 clădiri ale instituțiilor de învățământ superior și 14 clădiri ale spitalelor raionale și este implementat în perioada 2025-2029.

36. Adicional la programele și proiectele menționate la pct. 35, principalele măsuri planificate pentru a fi implementate până în anul 2030 care urmăresc promovarea transformării clădirilor existente în clădiri NZEB sunt prezentate în Anexă.

Anexă
la Planul național pentru creșterea
numărului de clădiri al căror consum de
energie este aproape egal cu zero (NZEB)
până în anul 2030

**Măsurile de promovare a acțiunilor în scopul creșterii numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal
cu zero**

Nr. d/o	Măsura	Indicatori de monitorizare	Costuri de implementare, mii lei	Surse de finanțare	Termen de realizare	Instituție responsabilă
1	2	3	4	5	6	7
Măsuri orizontale						
1	Armonizarea documentelor normative în construcții ce au tangență cu eficiența energetică, standardele europene și internaționale relevante	Documente normative în construcții modificate	2 000 (în limitele bugetului aprobat)	Bugetul de stat: subprogramul 6104 "Dezvoltarea bazei normative în construcții"	Trimestrul IV, 2026	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Energiei; Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă
2	Elaborarea ghidului cu privire la transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB	Ghid elaborat	100	Asistență externă (Proiectul Eficiență Energetică și Energii Regenerabile în Republica Moldova" (E4M), finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Uniunea Europeană și Norvegia și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ))	Trimestrul IV, 2027	Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă

3	Dezvoltarea și completarea programelor de finanțare a măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabile existente cu obiectivele privind transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB	Nr. de programe de finanțare dezvoltate și aprobate; Nr. de produse de finanțare aprobate; 25-30% din resurse financiare alocate în cadrul produselor de finanțare orientate către proiecte de eficiență energetică care au drept scop transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB; număr de proiecte finanțate care vizează transformarea clădirilor existente în clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero (NZEB).	n/a	Bugetul de stat: subprogramul 5801 „Politici și management în sectorul energetic”; subprogramul 5810 „Eficiență energetică”; subprogramul 5809 „Surse regenerabile”	Trimestrul II, 2027	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Energiei; Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală
Capacități și competențe tehnice						
4	Consolidarea capacităților specialiștilor în domeniul construcțiilor și eficienței energetice privind clădirile NZEB	Nr. specialiștilor instruiți; Nr. de instruirii organizate.	135 (anual) (în limitele bugetului aprobat)	Bugetul de stat: subprogramul 6101 ”Politici și management în domeniul infrastructurii și dezvoltării regionale”; Subprogramul 5810 „Eficiență energetică”	Trimestrul IV, 2027 - Trimestrul IV, 2030	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă; Instituția Publică Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe
			60 (anual)	Asistență externă (Proiectul Eficiență Energetică și Energii Regenerabile în Republica Moldova" (E4M), finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică		

				și Dezvoltare (BMZ), Uniunea Europeană și Norvegia și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ))		
5	Promovarea clădirilor NZEB în cadrul programelor de învățământ profesional tehnic și învățământ superior	Subiectul NZEB introdus în disciplinele relevante; Nr. de elevi și studenți instruiți; Nr. de ore de instruiți desfășurate; Nr. materialelor informative elaborate și distribuite; Nr. evenimentelor de promovare desfășurate; Nr. de teze de an și de licență la subiectul NZEB elaborate; Consolidarea capacităților Centrului de Formare Continuă din cadrul Universității Tehnice a Moldovei.	20 (anual)	Asistență externă ((Proiectul Eficiență Energetică și Energii Regenerabile în Republica Moldova" (E4M), finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Uniunea Europeană și Norvegia și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)); Instituții financiare și parteneri de dezvoltare ai Republicii Moldova.	Trimestrul I, 2026 - Trimestrul IV, 2030	Universitatea Tehnică a Moldovei; Centrul de Excelență în Construcții Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă
Stimulente economice						
6	Elaborarea unui studiu privind cele mai bune practici europene de aplicare a stimulentei economice pentru facilitarea construcției de clădiri noi NZEB și transformării clădirilor existente în clădiri NZEB și posibilitatea implementării lor în Republica Moldova	Studiu elaborat	300	Asistență externă (Proiectul Eficiență Energetică și Energii Regenerabile în Republica Moldova" (E4M), finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Uniunea Europeană și Norvegia și implementat de	Trimestrul II, 2026	Ministerul Energiei; Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă

				Agencia de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ))		
7	Implementarea proiectelor pilot de transformare a clădirilor rezidențiale existente în clădiri NZEB.	10 case individuale	10 000	Asistență externă (Proiectul Eficiență Energetică și Energii Regenerabile în Republica Moldova" (E4M), finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Uniunea Europeană și Norvegia și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ)) Contribuții ale beneficiarilor	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Energiei; Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă
Conștientizare și informare						
8	Implementarea campaniilor de informare cu privire la clădirile NZEB	Nr. de campanii de informare desfășurate; Nr. de materiale informative distribuite; Nr. de persoane informate	30 (anual) (în limitele bugetului aprobat) 90 (anual)	Bugetul de stat: subprogramul 5810 „Eficiență energetică” Asistență externă (Proiectul Eficiență Energetică și Energii Regenerabile în Republica Moldova" (E4M), finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Uniunea Europeană și Norvegia și implementat de Agenția de Cooperare	Trimestrul I, 2027 - Trimestrul IV, 2030	Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă Ministerul Energiei Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

				Internațională a Germaniei (GIZ))		
9	Lansarea, în cadrul paginii web a Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă, a unei rubrici informative dedicate clădirilor NZEB	Rubrica informativă lansată	40 (în limitele bugetului aprobat)	Bugetul de stat: subprogramul 5810 „Eficiență energetică”	Trimestrul IV, 2026	Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă
10	Organizarea de expoziții tematice cu privire la tehnologiile și materialele de construcții aferente clădirilor NZEB	Nr. de expoziții desfășurate; Nr. de participanți	20 (anual) (în limitele bugetului aprobat) 280 (anual)	Bugetul de stat: subprogramul 5810 „Eficiență energetică” Asistență externă (Proiectul Eficiență Energetică și Energii Regenerabile în Republica Moldova" (E4M), finanțat de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Uniunea Europeană și Norvegia și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ))	Trimestrul I, 2027 - Trimestrul IV, 2030	Ministerul Energiei; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă Universitatea Tehnică a Moldovei Centrul de Excelență în Construcții
11	Organizarea vizitelor demonstrative la clădirile existente transformate în clădiri NZEB și la clădirile NZEB nou construite	Nr. de vizite organizate; Nr. de participanți	10 (anual) (în limitele bugetului aprobat)	Bugetul de stat: subprogramul 5810 „Eficiență energetică”	Trimestrul I, 2028 - Trimestrul IV, 2030	Instituția Publică Centrul Național pentru Energie Durabilă Universitatea Tehnică a Moldovei Centrul de Excelență în Construcții

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 a fost elaborat de către Ministerul Energiei cu suportul Proiectului Securitatea Energetică a Republicii Moldova (Moldova Energy Security Activity – MESA), sprijinit de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) cu participarea inclusiv a proiectului de asistență tehnică „Tranziția verde din Moldova” implementat de Expertise France, AFD.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) este prevăzută la art. 5 alin. (1) pct. 2), art. 21 alin. (2) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Clădirile constituie elementul central al politicii privind eficiența energetică, întrucât acestea sunt responsabile pentru aproximativ 50% din consumul final de energie și peste 50% din emisiile de gaze cu efect de seră. Îmbunătățirea considerabilă a eficienței energetice a fondului de clădiri este esențială pentru îndeplinirea obiectivelor strategice pe termen lung privind schimbările climatice. Combinând eficiența energetică sporită cu utilizarea energiei din surse regenerabile, clădirile cu consum de energie aproape egal cu zero (în continuare – clădiri NZEB) joacă un rol cheie în această direcție. Clădire NZEB înseamnă o clădire cu o performanță energetică foarte ridicată. Necesarul de energie aproape egal cu zero sau foarte scăzut ar trebui să fie acoperit, într-o foarte mare măsură, cu energie din surse regenerabile, inclusiv cu energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere. În timp ce pentru toate clădirile noi construite în Republica Moldova parametrii NZEB vor sta la baza proiectării și construcției acestora astfel cum este prevăzut de art. 21 alin (1) din legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor , atunci în cazul fondului existent al imobilelor proprietarii clădirilor ar trebui motivați să își propună atingerea performanței NZEB în cadrul procesului de renovare majoră a clădirii. Deci, valorificarea deplină a potențialului de economisire rentabilă a energiei, prin stimularea renovării clădirilor existente și transformarea acestora în clădiri NZEB, necesită intervenții din partea statului. În acest sens, Planul NZEB este principalul instrument de implementare și realizare a politicilor statului de promovare a clădirilor NZEB. Conform Legii nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, Guvernul are un rol esențial în domeniul performanței energetice, după cum urmează: <i>Articolul 5. Atribuțiile Guvernului</i> <i>(1) În domeniul promovării performanței energetice a clădirilor, Guvernul exercită următoarele atribuții de bază:</i> <i>1) stabilește direcțiile prioritare ale politicii de stat în domeniul performanței energetice a clădirilor;</i> <i>2) aprobă Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero, precum și alte documente de politici publice în domeniul performanței energetice a clădirilor;</i> <i>7) în limitele bugetului aprobat, stabilește și implementează stimulentele financiare pentru:</i>

- a) realizarea măsurilor de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor existente, a elementelor acestora, precum și a unităților de clădire;
- b) promovarea construcției clădirilor viitoare al căror consum de energie este aproape egal cu zero și a transformării clădirilor existente în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero.

(2) În legătură cu performanța energetică a clădirilor, Guvernul exercită și alte atribuții decât cele stabilite la alin. (1), în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.

Prin urmare, pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape cu zero sunt necesare a fi întreprinse o serie de măsuri.

Astfel, *Anexa la Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030* stabilește măsurile de promovare a clădirilor NZEB, cum ar fi:

- Armonizarea documentelor normative în construcții ce au tangență cu eficiența energetică cu standardele europene și internaționale relevante;
- Elaborarea ghidului cu privire la transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB;
- Completarea programelor și/sau a produselor de finanțare în domeniul eficienței energetice existente cu obiectivele privind transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB;
- Consolidarea capacităților specialiștilor;
- Promovarea clădirilor NZEB în cadrul programelor de învățământ profesional tehnic și învățământ superior.
- Etc.

În acest sens, pentru punerea în aplicare a conceptului privind clădirile NZEB, a fost elaborat Studiul de fezabilitate privind nivelurile de cost optim ale cerințelor de performanță energetică pentru clădiri și elemente de construcție. Acest studiu stabilește cerințele minime de performanță energetică a clădirilor (inclusiv a clădirilor NZEB), care corespund nivelului optim din punct de vedere al costurilor și care vor fi implementate prin intermediul documentului normativ în construcții NCM M.01.01 *"Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor"*.

Astfel, conform prevederilor acestui studiu, clădirile NZEB pentru condițiile Republicii Moldova reprezintă clădirile a căror consum de energie primară neregenerabilă va corespunde cu cel indicat în tabelul 4, pct. 27 din proiectul Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030, ceea ce va corespunde cu clasa B de performanță energetică.

Totodată, conform aceluiași studiu, a fost determinat că consumul de energie neregenerabilă maxim pentru clădirile NZEB va corespunde cu cel aferent clădirilor existente supuse renovării majore, care trebuie să corespundă clasei B de performanță energetică.

Având în vedere acest fapt atât clădirile noi cât și clădirile existente care vor fi supuse renovării majore vor fi clădiri de tip NZEB.

Cu referire la scenariile de renovare a fondului imobiliar național pe termen lung, acestea urmează a fi prezentate în Strategia sectorială pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung, care la moment este la etapa de elaborare în cadrul Ministerului Energiei și urmează a fi promovată în consultări publice pe parcursul anului 2025.

Totodată, în vederea punerii în aplicare a prevederilor legii nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor cu referire la clădirile cu consum aproape egal cu zero, Ministerul Energiei a expediat în adresa Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a unei liste cu propuneri de revizuire a cadrului normativ existent în construcții pentru a permite eficientizarea energetică a clădirilor la cel mai înalt nivel și a facilita creșterea numărului clădirilor NZEB.

În același timp, Ministerul Energiei a început discuțiile cu partenerii de dezvoltare atât pentru suportul tehnic cât și pentru suportul financiar pe subiectul clădirilor NZEB. Astfel, componenta NZEB a fost deja introdusă în proiectul „*Energy Efficiency and Renewable Energies in the Republic Moldova E4M*” implementat cu suportul GIZ și urmează a fi abordată și în alte proiecte de eficiență energetică precum „*Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova (STEEM)*” semnat la 08 August 2024 și proiectul „*Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPIREE)*” semnat la 10 Martie 2025. Totodată, promovarea clădirilor NZEB, în special pentru clădirile existente, urmează a fi efectuată inclusiv prin intermediul Programului de finanțare *Fondul pentru Eficiență Energetică în sectorul Rezidențial din Moldova* (FEERM), în baza produselor de finanțare ce urmează a fi aprobate de IP CNED.

Menționăm că în contextul crizei energetice cu care se confruntă Republica Moldova, creșterea performanței energetice a clădirilor este o prioritate națională pentru asigurarea securității energetice a cetățenilor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele urmărite de proiectul de hotărâre de Guvern, sunt următoarele:

- ✓ Prezentarea cerințelor tehnice minime de performanță energetică globală pentru clădirile cu consum aproape egal cu zero, stabilite în normativele în construcții;
- ✓ Stabilirea obiectivelor pentru transformarea clădirilor existente, în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero;
- ✓ Stabilirea măsurilor necesare a fi implementate până în anul 2030, în vederea promovării clădirilor noi de tip NZEB precum și transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB.

Este de menționat că elaborarea proiectului Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) a fost efectuată până în anul 2030 având în vedere faptul că măsurile de promovare a clădirilor de tip NZEB urmează a fi implementate în această perioadă de timp. Totodată, cerințele tehnice minime de performanță energetică globală pentru clădirile cu consum aproape egal cu zero în condițiile Republicii Moldova, ar putea fi necesare a fi actualizate după anul 2030, având în vedere evoluția în timp a tehnologiilor precum și a nivelului de dezvoltare a Republicii Moldova în cadrul procesului de aderare la Uniunea Europeană.

Cu referire la structura Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) este de menționat că acesta nu reprezintă un document de politici în contextul prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică. Prin urmare, structură planului NZEB a fost elaborată prin luarea în considerare a prevederilor de la art. 21, alin.(5) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor precum și a *Recomandării (UE) 2016/1318 a comisiei din 29 iulie 2016 privind orientările pentru promovarea clădirilor al căror consum de energie este aproape egal cu zero, precum și cele mai bune practici pentru a asigura faptul că, până în 2020, toate clădirile noi vor fi clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero.*

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni de alternativă nu au fost analizată, punându-se accent pe necesitatea implementării/respectării prevederilor art. 5 alin. (1) pct. 2), art. 21 alin. (2) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Aprobarea prezentei Hotărâri de Guvern nu presupune crearea unui nou cadru instituțional. Implementarea și monitorizarea aplicării prezentei Hotărâri de Guvern urmează a fi efectuat de către IP Centrul Național pentru Energie Durabilă.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Măsurilor de promovare a construcției clădirilor noi NZEB și a transformării clădirilor existente în clădiri NZEB planificate pentru a fi implementate până în anul 2030 vor fi implementate în limitele alocațiilor bugetare aprobate precum și în baza mijloacelor financiare din partea partenerilor de dezvoltare. Aceste măsuri se referă, în principal, la: • promovarea clădirilor NZEB; • elaborarea proiectelor actelor normative; • consolidarea capacităților specialiștilor și instituțiilor; • organizarea de evenimente de informare și promovare. Costul total estimativ pentru implementarea acestor măsuri până în anul 2030 constituie cca. 15 665 000 lei, dintre care din bugetul de stat cca. 3 015 000 lei în limitele bugetului aprobat, iar restul urmând a fi asigurat cu suportul partenerilor de dezvoltare prin intermediul proiectelor de asistență tehnică menționate în Anexa la proiectul planului NZEB. În prezent, în domeniul eficienței energetice se implementează mai multe proiecte de asistență tehnică care pot acorda suportul necesar pentru implementarea prezentului Plan, urmând ca după aprobarea prezentei Hotărâri de Guvern, Ministerul Energiei să discute cu fiecare în parte despre asistența tehnică ce urmează a fi oferită. Totodată, menționăm că mijloacele financiare alocate de la bugetul de stat au fost planificate de către IP CNED și Ministerul Energiei în Cadrul bugetar pe termen mediu, urmând ca acestea să fie acoperite din contul mijloacelor financiare acordate Guvernului Republicii Moldova de către Agenția Franceză de Dezvoltare urmare a implementării matricei de politici pentru impulsionearea reformelor din sectorul energetic în vederea asigurării unei tranziții energetice durabile (PBL), având în vedere că Planul NZEB reprezintă una din condiționalități ale acestei matricei ce urmează a fi realizată pe parcursul anului curent. De asemenea, precizăm că pentru anul 2025 nu sunt necesare careva mijloace financiare de la bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Aprobarea hotărârii Guvernului va avea impact pozitiv asupra dezvoltatorilor de proiecte imobiliare care în cadrul proiectelor de construcție a clădirilor noi vor putea beneficia de careva beneficii economice în ceea ce privește construcția clădirilor de tip ZNEB, care urmează a fi elaborate după aprobarea acestei Hotărâri de Guvern.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Implementarea hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 va avea impact pozitiv asupra mediului prin reducerea emisiilor de CO₂ ca urmare a promovării clădirilor cu consum aproape egal cu zero, contribuind inclusiv la reducerea consumurilor/resurselor energetice utilizate în cadrul acestora.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost supus avizării și consultării publice în conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului Hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md. https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-deinitiere-a-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobareaplanului-national-pentru-cresterea-numarului-de-cladiri-al-caror-consum-de-energie-esteaproape-egal-cu-zero/13366 Totodată, proiectul de lege a fost expediat spre avizare către toate părțile interesate, fiind publicat inclusiv pe portalul guvernamental: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14409, iar comentariile și obiecțiile acestora au fost analizate și expuse în sinteza la proiect. În conformitate cu pct. 239 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 proiectul definitivat împreună cu nota informativă și sinteza a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14686.
7. Concluziile expertizelor
În scopul respectării art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de Hotărâre a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției. Astfel, conform scrisorii nr. 06/2/9214 din 02.06.2025 expediată de către Centrul Național Anticorupție este menționat că prezentul proiect este un proiect de act normativ exceptat de la expertiza anticorupție, în sensul art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017. Conform legii prenotate: „Agenții publici și entitățile publice cu drept de inițiativă legislativă, alte entități publice care elaborează și promovează proiecte de acte legislative și normative, precum și Secretariatul Parlamentului, în cazul inițiativelor legislative ale deputaților, au obligația de a supune expertizei anticorupție proiectele de acte, cu excepția documentelor de politici și documentelor de planificare”. Prin urmare, proiectul prenotat nu se supune expertizei anticorupție. Cu referire la expertiza juridică este de menționat că aceasta a evidențiat careva obiecții și propuneri aferente atât proiectului de Hotărâre cât și proiectul planului NZEB care, au fost acceptate integral conform sintezei la proiectul de Hotărâre.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea proiectului de act normativ nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării de acte normative în sensul aducerii acestora în concordanță cu reglementările acestuia.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Vor fi necesare implementarea măsurilor de promovare a clădirilor NZEB planificate pentru a fi implementate până în anul 2030.

Principale autorități implicate în procesul de implementare vor fi Ministerul Energiei, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, I.P Centrul Național pentru Energie Durabilă, Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe, Universitatea Tehnică a Moldovei, Centrul de Excelență în Construcții.

Ministrul energiei

/semnat electronic/

Dorin JUNGHIETU

SINTEZA
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Mediului	Nr. 10-07/1365 din 19.05.2025	Urmare a examinării solicitării Cancelariei de Stat nr. 18-69-4852 din 06.05.2025 privind avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), Ministerul Mediului comunică susținerea acestuia fără obiecții și propuneri.	Se ia act de informare.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Nr. 03-1511 din 23.05.2025	Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act de informare.
Ministerul Educației și Cercetării	Nr. 08/2-09/3566 din 20.05.2025	Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), și în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act de informare.
Ministerul Sănătății	Nr. 14/1514 din 13.05.2025	Prin prezenta, Ministerul Sănătății comunică, că a examinat proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic	Se ia act de informare.

		348/MEn/2025) și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri, susținând în întregime proiectul în varianta propusă.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Nr. 04-2719 din 20.05.2025	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele. La punctul 35.3, din Secțiunea 2 „Promovarea transformării clădirilor existente în clădiri NZEB”, Capitolul III ”Politicile și măsurile pentru promovarea clădirilor NZEB”, se constată o neconcordanță între informațiile prezentate în proiectul Planului cu prevederile Programului național de dezvoltare locală ”Satul European” pentru anii 2024-2028 (PNDL), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.216/2024 și anume, a informației ce vizează ”.....realizarea a 302 de proiecte privind construcția sau renovarea clădirilor publice, inclusiv în scopul creșterii eficienței energetice (măsurile 2.1, 2.3 și 2.4 din Program), precum și 31 de proiecte privind instalarea sistemelor de producere și furnizare a energiei prin valorificarea surselor regenerabile de energie (măsura 2.2 din Program)”. Însă, conform Planului de acțiuni al PNDL, sunt preconizate a fi realizate 270 proiecte, dintre care: - 180 de proiecte privind construcția, renovarea și reabilitarea clădirilor publice, inclusiv prin aplicarea măsurilor de eficiență energetică, și 35 de proiecte pentru construcția, reconstrucția și renovarea edificiilor destinate serviciilor sociale, esențiale pentru susținerea categoriilor social-vulnerabile din comunități (măsura 2.1); - 20 de proiecte privind instalarea sistemelor de producere și furnizare a energiei utilizând surse regenerabile (măsura 2.2); - 35 de proiecte ce vizează construcția sau reconstrucția edificiilor sportive (măsura 2.3).	Se acceptă.
		2. Suplimentar, propunem completarea proiectului planului cu următorul text: ”În prezent, Guvernul Republicii Moldova implementează și programe de dezvoltare regională care vizează creșterea eficienței energetice a clădirilor publice existente.	Se acceptă.

		Aceste programe sunt finanțate prin intermediul Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL), în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național pentru dezvoltare regională și locală.” În acest context, măsura 3.2 „Eficientizarea energetică a clădirilor publice” din hotărârea Guvernului menționată supra, are ca obiectiv reducerea costurilor de întreținere a clădirilor publice, prin îmbunătățirea performanței energetice și prin utilizarea surselor alternative de producere a energiei. Proiectele aferente acestei măsuri pot fi depuse în cadrul apelurilor de identificare, evaluare și aprobare a programelor și proiectelor de dezvoltare regională, organizate periodic pentru finanțare din FNDRL.	
		3. Subsidiar, în ceea ce privește măsura nr.3 ”Dezvoltarea și completarea programelor de finanțare a măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabile existente cu obiectivele privind transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB” din cadrul „Măsurilor de promovare a clădirilor NZEB planificate pentru a fi implementate până în anul 2030”, se propune modificarea indicatorilor de monitorizare. Astfel, indicatorul exprimat în procente și anume (25–30% din resursele financiare alocate în cadrul produselor de finanțare orientate către proiecte de eficiență energetică care au drept scop transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB), să fie substituit cu un indicator exprimat în număr de proiecte – după cum urmează: număr de proiecte finanțate care vizează transformarea clădirilor existente în clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero (NZEB). Această modificare ar facilita procesul de monitorizare și raportare, reflectând totodată mai clar specificul programelor și proiectelor finanțate prin Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL). Raportarea în baza unui prag procentual poate fi dificil de realizat, având în vedere diversitatea și modul de funcționare al FNDRL. Totodată, indicatorul „produse de finanțare aprobate” este neclar și se propune excluderea acestuia din setul de indicatori aferenți acțiunii. Se atrage atenția că, pentru restul indicatorilor utilizați în cadrul acestei acțiuni, nu este specificată unitatea de măsură, prin urmare va fi dificilă monitorizarea progresului înregistrat.	Se acceptă parțial. Indicatorii prezentați pentru măsura nr. 3 se referă inclusiv și la Centrul Național pentru Energie Durabilă care implementează Programe de finanțare în baza „produselor de finanțare” aprobate de organele de conducere ale acestuia în conformitate cu prevederile HG

			1060/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național pentru Energie Durabilă. Astfel, acești indicatori vor fi luați în considerare în cadrul procesului de aprobare/ajustare a produselor financiare care vizează transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB. Prin urmare, în calitate de indicator pentru proiectele finanțate prin intermediul FNDRL va servi „număr de proiecte finanțate care
--	--	--	---

			vizează transformarea clădirilor existente în clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero (NZEB)”, iar ceilalți indicatori vor fi utilizați pentru monitorizarea proiectelor finanțate de către CNED.
		De asemenea, la rubrica ”sursa de finanțare”, se propune de inclus subprogramul 5809 „Surse regenerabile”.	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor	Nr. 07/5-03/238/780 din 27.05.2025	La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-4852 din 06 mai 2025, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), autor - Ministerul Energiei și, în limita domeniilor de competență, comunică următoarele. La proiectul Planului național La punctul 32 urmează de detaliat acțiunile ce vor contribui la mobilizarea resurselor financiare și implementarea stimulentei economice, dat fiind faptul, că acestea pot avea un impact financiar semnificativ atât asupra bugetului de stat, cât și a populației. Astfel, în cazul identificării unor cheltuieli necesare în acest sens, Nota de fundamentare urmează de	Se acceptă parțial. Prevederea de la pct. 32 a fost reformulată.

		completat cu informația privind disponibilitatea resurselor, precum și sursa de acoperire a acestora.	
		La Anexa Planului național Denumirea tabelului la Planul național se propune de expus după cum urmează: „Măsurile de promovare a acțiunilor în scopul creșterii numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero”.	Se acceptă.
		Totodată, în contextul în care decizia de aprobare a unui Program de aplicare a facilităților fiscale necesită examinarea complexă a oportunității, precum și evaluarea prin prisma parametrilor bugetari, Ministerul Finanțelor nu poate să-și asume angajamente de acceptare a unor astfel de acțiuni. În acest sens, din punctul 6 urmează de exclus cuvintele „și fiscale” iar punctul 7 se va exclude în totalitate.	Se acceptă.
		La Nota de Fundamentare În Nota de Fundamentare se menționează că suma mijloacelor financiare necesară pentru implementarea măsurilor din Planul de acțiuni și care sunt incluse în limitele bugetului de stat constituie circa 2,9 mil.lei. Cu toate acestea, în procesul de prezentare a propunerilor pentru Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2026-2028, Ministerul Energiei a solicitat mijloace financiare suplimentare, în acest scop, în mărime de 7,5 mil. lei total pentru 3 ani. În acest sens, autorul urmează să clarifice costul necesar pentru implementarea acțiunilor, precum și disponibilitatea mijloacelor financiare în bugetul de stat. Astfel, menționăm că implementarea prevederilor proiectului urmează a fi efectuată doar în limita alocațiilor ce vor fi aprobate conform CBTM 2026-2028, întrucât adoptarea acestuia fără sursă sigură de finanțare va duce la nerealizarea obiectivelor stabilite. În contextul celor menționate, proiectul urmează a fi definitivat prin prisma celor enunțate.	Se acceptă Ministerul Energiei la etapa de colectare a propunerilor pentru Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2026-2028 a solicitat alocarea a 7.5 mil. lei. Pe parcursul etapei de elaborare a planului NZEB a fost identificată necesitatea alocării a cca. 3 015 000 lei din

			bugetul de Stat pentru implementarea măsurilor din anexa la planul NZEB. Prin urmare, în cadrul exercițiilor ulterioare de colectare a propunerilor pentru CBTM 2027-2029 vor fi efectuate ajustările corespunzătoare.
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică	Nr. 03-03/2773 din 20.05.2025	Prin prezenta, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică informează că a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), autor — Ministerul Energiei (persoana responsabilă — Nicolae Olari, e-mail: nicolae.olari@energie.gov.md) remis spre avizare, și comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea proiectului vizat.	Se ia act de informare.
Agencia Servicii Publice	Nr. 01/6610 din 20.05.2025	Agencia Servicii Publice a examinat solicitarea referitoare la avizarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025) și, în limita competențelor funcționale, comunică despre lipsa de propuneri și obiecții la proiectul dat.	Se ia act de informare.
Biroul Național de Statistică	Nr. 13/1-02-53 din 15 mai 2025	Biroul Național de Statistică (BNS) a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este	Se acceptă parțial, pct.7 a fost modificat în

		aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025) și comunică următoarea propunere: În pct. 7 de exclus: cuvintele ”Conform datelor statistice 2 precum și” și respectiv de exclus nota de subsol 2, deoarece datele prezentate în Tabelul 1 nu reprezintă date statistice elaborate și diseminate de BNS.	sensul trimiterii la subsol.
Centrul Național pentru Energie Durabilă	Nr. 15-559 din 19.05.2025	Prin prezenta, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă (IP CNED), instituția publică de suport care are misiunea de a coordona și de a organiza activitățile orientate spre asigurarea implementării politicii de stat în domeniile de activitate atribuite în conformitate cu HG 1060/2023, în contextul demersului nr. 03 - 1237 din 06 mai 2025, cu referire la examinarea și avizarea <i>proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului Național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025)</i>, în limita competențelor funcționale, vă comunică următoarele mențiuni și propuneri: 1.În pct. 26 se specifică că cerințele minime pentru elementele anvelopei clădirilor NZEB, sunt stabilite în NCM „Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor”. Însă, în ediția în vigoare a acestui normativ (NCM M.01.01:2016), nu se utilizează noțiunea de clădiri NZEB și nici nu se specifică faptul că cerințele de performanță energetică descrise în acest normativ sunt pentru aceste tipuri de clădiri. Totodată, versiunea NCM M.01.01.2025 expediată spre avizare la fel nu conține noțiunea de clădire NZEB.	Se ia act de informare. Cerințele cu privire la cantitatea maximă de energie primară neregenerabilă (PEnerg) necesară pentru încălzire, ventilație și aer condiționat, iluminat și preparare a apei calde menajere urmează a fi menționate în NCM M.01.01. aflat în procedura de definitivare. Totodată în normativul menționat trebuie să se

			regăsească și mențiunile corespunzătoare care să stipuleze că cerințele minime de performanță energetică pentru elementele anvelopei clădirilor cu clasa de performanță energetică B corespund cu cele pentru clădirile NZEB.
		2.În secțiunea 2 a Proiectului Planului Național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (Plan în continuare), sunt incluse programele și proiectele implementate în prezent de către Guvernul Republicii Moldova, iar în pct. 35 se specifică că implementarea acestor programe și proiecte are drept scop creșterea eficienței energetice a clădirilor existente și care vor contribui la transformarea acestora în clădiri NZEB. Însă, ținem să menționăm că practic toate aceste programe și proiecte prevăd măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice a clădirilor, nu și transformarea acestora în clădiri NZEB (inclusiv și Programul de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”). În aceste condiții, există riscul ca în anul 2030, să nu fie atins obiectivul cu privire la numărul de clădiri existente transformate în clădiri NZEB.	Se acceptă. Pct. 35 a fost redactat.
		3. La Anexă, măsura cu Nr. d/o 8 – nu există o claritate privind faptul că valoarea costurilor de implementare (10 000 mii lei) ce figurează de 2 ori, făcându-se referință la implementarea unei singure măsuri, și anume Implementarea proiectelor pilot de transformare a clădirilor	Se acceptă. Au fost efectuate

	rezidențiale existente în clădiri NZEB (10 case individuale). Dacă totuși costurile de implementare planificate sunt de 20 000 mii lei pentru 10 case (cca. 2 mil. lei pentru o casă), considerăm aceste costuri exagerate.	ajustările corespunzătoare
	4.În conformitate cu art. 21, alin. (5), lit. b) din Legea 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, Planul elaborat trebuie să conțină obiective diferențiate în funcție de categoriile de clădiri și obiective privind transformarea clădirilor existente supuse renovării majore în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero, ce nu se regăsește în textul acestuia.	Nu se acceptă. Acest subiect a fost discutat în cadrul unei ședințe dedicate pe platforma Ministerului Energiei cu participarea CNED, în cadrul căreia sa decis ca formularea acestor obiective să fie efectuată în redacția expusă la pct. 33.
	Totodată, Vă comunicăm următoarele propuneri pe partea de text: În tabelul 1. Caracteristica fondului de clădiri existente – de inclus o coloană cu ponderea procentuală a fiecărei categorii de clădiri.	Se acceptă.
	La pct. 9 - de înlocuit expresia „Moldova” cu expresia „Republica Moldova”.	Se acceptă.
	La pct. 11 - de adăugat înaintea sintagmei „apă caldă menajeră” expresia „preparare”.	Se acceptă.
	Textul integral – de inclus, unde lipsește, indicativul Normativului în construcții ”Performanța energetică a clădirilor. Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor”, deoarece valorile indicate în tabelul 3 sunt diferite de cele specificate în tabelul 2.	Se acceptă.
	La pct. 21 – de exclus din denumirea normativului în construcții expresia care se repetă - ”Cerințe minime de performanță energetică a clădirilor”.	Se acceptă.

		La pct. 23 - de înlocuit sintagma „utilajului ingineresc” cu sintagma „sistemelor tehnice”, în conformitate cu terminologia utilizată în Legea Nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor.	Se acceptă.
		La pct. 26 - de adăugat după sintagma „Cerințele minime” sintagma „de performanță energetică”, atât în textul prevederii, cât și în denumirea Tabelului 3.	Se acceptă.
		La pct. 28 – de indicat sursa din care au fost preluate datele despre ponderea energiei regenerabile în consumul total de energie primară pentru clădirile NZEB (incluse în tabelul 5).	Se acceptă.
		În tabelul 5 – se propune includerea colectoarelor solare pentru prepararea apei calde menajere în calitate de tehnologii pentru următoarele categorii de clădiri: case individuale, clădiri ale instituțiilor medicale, hoteluri, restaurante, cafenele și clădiri cu destinație sportivă, luând în considerare faptul că în aceste tipuri de clădiri există necesitate de apă caldă menajeră pentru asigurarea condițiilor necesare de trai sau pentru efectuarea proceselor de igienizare sau tehnologice. De asemenea, se propune includerea instalațiilor de stocare a energiei electrice, astfel încât, să fie minimizată livrarea surplusului de energie electrică în rețea.	Se acceptă.
		La pct. 35.2 – de inclus perioada de implementare a Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova” – 2024 – 2026.	Nu se acceptă. Programul de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.

			251/2024 poate fi prelungit pentru a fi implementat până în 2030, iar această prelungire nu ar trebui să presupună modificarea prezentei Hotărâri.
		La pct. 35.6 – în a doua propoziție de adăugat după sintagma „clădirile publice” sintagma „din municipiul Chișinău”, pentru a oferi claritate despre localitatea în care va fi implementată componenta care prevede instalarea punctelor termice individuale. Totodată, de indicat finanțatorul/finanțatorii și perioada de implementare a proiectului.	Se acceptă.
		La Anexă, măsura cu Nr. d/o 3 - în denumirea măsurii, după sintagma „surselor regenerabile existente” de adăugat sintagma „în domeniul clădirilor”.	Nu se acceptă. Descrierea măsurii este clar că se referă la clădiri., deoarece prevede dezvoltarea și completarea programelor de finanțare cu „obiectivele privind transformarea clădirilor

			existente în clădiri NZEB
		La Anexă, măsura cu Nr. d/o 8 - în denumirea măsurii, de înlocuit expresia „reabilitare” cu expresia „transformare”, iar în denumirea indicatorului de monitorizare - de înlocuit expresia „renovate” cu textul „transformate în clădiri NZEB”, în conformitate cu terminologia utilizată în proiectul documentului.	Se acceptă.
		La Anexă, măsura cu Nr. d/o 10 - în denumirea indicatorului de monitorizare de înlocuit expresia „Pagina web” cu expresia „Rubrică”.	Se acceptă.
Universitatea Tehnică a Moldovei	Nr. C25-01 din 30.05.2025	Urmare a scrisorii recepționate, Nr. 18-69-4852 din 06 mai 2025, autor Cancelaria de stat a Republicii Moldova, privind avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), autor – Ministerul Energiei, (persoana responsabilă – Nicolae Olari), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele propuneri / obiecții: Este binevenită măsura propusă în cadrul pct. 5 al planului de măsuri Promovarea clădirilor NZEB în cadrul programelor de învățământ profesional tehnic și învățământ superior. Totodată, considerăm că pregătirea doar teoretică a elevilor/studentilor nu este suficientă. Pentru o demonstrație mai eficientă și înțelegere mai aprofundată de către studenți, este necesară crearea unui centru de eficiență energetică în clădiri în cadrul instituției de învățământ care ar include o casă-model nZEB care ar permite realizarea unor lucrări practice și de laborator pentru studiul acesteia.	Se acceptă parțial. În planul de măsuri de promovare a acțiunilor în scopul creșterii numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero, a fost inclus o acțiune de care va fi responsabilă UTM, și anume promovarea clădirilor NZEB în cadrul programelor de învățământ profesional

			tehnic și învățământ superior. Ce ține de construcția unei case-model nZEB precizăm că la moment nu sunt identificate resurse financiare pentru această acțiune respectiv nu considerăm oportun la această etapă a fi inclus în Planul nZEB.
IP Centrul de Excelență în Construcții	Nr. 01-13/136 din 22.05.2025	Prin prezenta, Vă informăm că administrația Instituției Publice Centrul de Excelență în Construcții, în contextul demersului nr. 18-69-4852 din data de 06.05.2025 cu privire la aprobarea <i>Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al cărui consum de energie este aproape egal cu 0 (NZEB) până în anul 2030</i> , vă comunicăm în limita competențelor funcționale lipsa de obiecții sau propuneri.	Se ia act de informare.
Avizare ca urmare a notificării			
Agenția Servicii Publice	Nr. 01/7248 din 02.06.2025	Ca urmare a examinării demersului Ministerului Energiei nr. 03 – 1496 din 29. 05.2025 cu privire la avizarea/expertizarea proiectului de Hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), Agenția Servicii Publice, conform competențelor deținute, vă comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor la proiectul dat.	Se ia act de informare.

Ministerul Educației și Cercetării	Nr. 08/2-09/3925 din 02.06.2025	Ministerul Educației și Cercetării a examinat demersul cu nr. 18-69-4852 din 06.05.2025, privind avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până la anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025, autor – Ministerul Energiei) și comunică lipsa de obiecții și propuneri. Totodată, reținem avizele instituțiilor publice: Universitatea Tehnică a Moldovei și Centrul de Excelență în Construcții. Anexe: - Avizul Centrului de Excelență în Construcții, nr. 01-13/136 din 22.05.2025, 1 filă; - Avizul Universității Tehnice a Moldovei, nr. C25-01 din 30.05.2025, 1 filă.	Se ia act de informare.
Biroul Național de Statistică	Nr. 13/1-02-60 din 03 iunie 2025	Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (<i>număr unic 348/MEn/2025</i>), remis spre expertizare, Biroul Național de Statistică (BNS), comunică că menține propunerile expuse prin avizul BNS cu nr. 13/1- 02-53, din 15 mai 2025, care nu au fost reflectate în conținutul proiectului. Respectiv, BNS reiterează propunerea privind excluderea din <i>Capitolul I. Dispoziții generale, Secțiunea 1. Prezentarea generală a fondului de clădiri existente, pct. 7</i> a textului „Conform datelor statistice ² precum și”, precum și a notei de subsol 2, întrucât informațiile prezentate în Tabelul 1 nu constituie date statistice elaborate și diseminate de către BNS.	Se acceptă. pct.7 a fost modificat în sensul trimiterii la subsol.
Ministerul Finanțelor	Notificare e-legiferare	Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025) și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului indicat.	Se ia act de informare.
Ministerul Mediului	Notificare e-legiferare	Ministerul Mediului comunică susținerea PHG fără obiecții și propuneri.	Se ia act de informare.
Ministerul Infrastructurii	Notificare e-legiferare	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror	Se ia act de informare.

și Dezvoltării Regionale		consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), și în limita competențelor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului respectiv.	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Nr.03-1649 din 05.06.2025	Cu referire la proiectul definitivat de hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act de informare.
Ministerul Sănătății	Notificare e-legiferare	Ministerul Sănătății a examinat repetat proiectul de Hotărâre cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), și în limita competențelor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului respectiv.	Se ia act de informare.
Expertize			
Centrul Național Anticorupție	Nr. 06/2/9214 din 02.06.2025	Prin prezenta, cu referire la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), comunicăm următoarele. Prezentul proiect este un proiect de act normativ exceptat de la expertiza anticorupție, în sensul art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017. Conform legii prenotate: <i>„Agenții publici și entitățile publice cu drept de inițiativă legislativă, alte entități publice care elaborează și promovează proiecte de acte legislative și normative, precum și Secretariatul Parlamentului, în cazul inițiativelor legislative ale deputaților, au obligația de a supune expertizei anticorupție proiectele de acte, cu excepția documentelor de politici și documentelor de planificare”</i> . Prin urmare, proiectul prenotat nu se supune expertizei anticorupție.	Se ia act de informare.
Ministerul Justiției	Nr. 04/2-5395 din 11.06.2025	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB) până în anul 2030 (număr unic 348/MEn/2025), comunicăm următoarele.	Se ia act de informare.

	Potrivit notei de fundamentare, proiectul este elaborat în temeiul art. 5 alin. (1) pct. 2) din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, care stabilește competența Guvernului de a aproba Planul național pentru creșterea numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB). Obiectivele urmărite de proiect sunt următoarele: • prezentarea cerințelor tehnice minime de performanță energetică globală pentru clădirile cu consum aproape egal cu zero, stabilite în normativele în construcții; • stabilirea obiectivelor pentru transformarea clădirilor existente, în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero; • determinarea măsurilor necesare a fi implementate până în anul 2030, în vederea promovării clădirilor noi de tip NZEB precum și transformarea clădirilor existente în clădiri NZEB. Raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării proiectului actului normativ și cerințele care au impus intervenția normativă.	
	Totodată, aferent rigorilor de elaborare a actelor normative se va reține: În clauza de adoptare a proiectului de hotărâre, textul „în scopul promovării creșterii eficienței energetice a clădirilor,” se va exclude ca fiind excedent în cazul dat. Conform art. 44 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, clauza de adoptare a actului normativ constă într-o propoziție care cuprinde denumirea autorității publice emitente și decizia de adoptare, aprobare sau emitere a actului normativ, iar pentru proiectele de legi cuprinde și categoria acestora. Clauza de adoptare a actului normativ poate conține, după caz, și temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv.	Se acceptă.
	La proiectul Planului: Conform art. 49 alin. (5) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, exprimările cifrice, tabelele, planurile și altele asemenea, care sunt incluse în anexe, pot fi urmate de explicații suplimentare, care se notează cu indici numerici, în ordinea în care au fost enunțate	Se acceptă.

		în textul anexei. Astfel, la pct. 26 tabelul 3, pct. 27 tabelul 4, pct. 28 tabelul 5, pct. 29 tabelul 6 se vor exclude asteriscurile și notele, care nu sunt caracteristice actelor normative.	
		În parafa „Măsurilor de promovare a acțiunilor în scopul creșterii numărului de clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero” cuvântul „Anexa” se va substitui cu cuvântul „Anexă”.	Se acceptă.

Ministrul energiei

/semnat electronic/

Dorin JUNGHIETU